

Harjoitukset 8
tiistai 8.11.2011 16.00-17.30 MaD-302

Lukuteoria

1. Käy läpi seuraava leikkiesimerkki RSA-algoritmista: Salaiset luvut: $p = 11$, $q = 13$; julkiset luvut $m = pq = 143$ ja avainluku $e = 77$.

- Laske tulkinta-avainluku d .
- Kryptaa sanoma 50
- Totea, että saat alkuperäisen, kun tulkitset kryptatun sanoman.
- Jos olisit alunperin tiennyt vain salausavaimen $e = 77$, olisitko voinut kryptata sanoman?

Entä olisitko (näillä luvulla e, m) osannut murtaa koodin tuntematta salaisia lukuja p, q ? Miten tositilanne eroaa esimerkistä?

2. Ratkaise liitteen 4 tehtävä 4.1.

3. Muuta muotoon $D^2 \equiv a \pmod{m}$, $D = ax + b$.

- $x^2 + 4x + 5 \equiv 0 \pmod{10}$
- $x^2 + 3x + 5 \equiv 0 \pmod{10}$
- $x^2 + 3x + 5 \equiv 0 \pmod{9}$
- $3x^2 + x + 5 \equiv 0 \pmod{9}$

4. Olkoon p pariton alkuluku ja $(a, p) = (b, p) = 1$. Osoita, että jos kummallakaan kongruensseista $x^2 \equiv a \pmod{p}$ ja $x^2 \equiv b \pmod{p}$ ei ole ratkaisua, niin silloin kongruenssilla $x^2 \equiv ab \pmod{p}$ on ratkaisu.

5. Mitkä seuraavista kongruensseista ovat ratkeavia?

- $x^2 \equiv 7 \pmod{101}$
- $x^2 \equiv -7 \pmod{101}$
- $x^2 \equiv 7 \pmod{303}$

6. Mille alkuluville p on kongruenssi $x^2 \equiv -3 \pmod{3p}$ ratkeava?

7. Ratkaise lineaariset (kokonaisluku-) Diofantoksen yhtälöt:

- $3x + 2y = 1$
- $3x - 2y = 1$
- $6x + 4y = 2$
- $17x - 43y = 100$
- $110x - 174y = 18$

8. Olkoot a, b ja c positiivisia kokonaislukuja ja $(a, b) = 1$. Osoita, että Diofantoksen yhtälöllä $ax + by = c$

- on positiivilukuratkaisu, jos $ab < c$,
- ei ole positiivilukuratkaisua, jos $a + b > c$.

9. Määrää kaikki primitiiviset Pythagoraan kolmikot (x, y, z) , joilla $y = 40$. Määrää myös ei-primitiiviset.

10. Osoita, että Pythagoraan kolmikossa (x, y, z) aina

- vähintään yksi luvuista x, y, z on jaollinen 3:lla
- vähintään yksi luvuista x, y, z on jaollinen 4:lla
- vähintään yksi luvuista x, y, z on jaollinen 5:llä.